

پنجشنبه 30 فروردین 1397 - 2 شعبان 1439 - 19 آوریل 2018

قتل "گریبایدوف" سفیر کبیر روسیه تزاری در ایران به دست مردم معترض تهران (1207 ش)

قتل "گریبایدوف" سفیر کبیر روسیه تزاری در ایران به دست مردم معترض تهران (1207 ش)

پس از شکست ایران در دوره دوم جنگ با روس، معاهده ترکمنچای به امضا رسید که همانند معاهده گلستان، بر ضرر ایران بود. پس از مدتی گریبایدوف به عنوان سفیر کبیر روسیه، برای نظارت بر اجرای مفاد آن به ایران آمد. او می‌خواست با زور و خشونت، مردم مسلمان ایران را به قبول و اجرای این قرارداد خفت‌بار وادار کند. یکی از مواد قرارداد ترکمنچای، بازگشت مردم سرزمین‌های جدا شده از ایران، به آن مناطق بود. در همین حال، شماری از زنان گرجی که در ایران مسلمان شده و ازدواج کرده بودند، حاضر به رها کردن خانواده‌های خود و بازگشت به گرجستان نبودند. گریبایدوف نیز قصد داشت به زور، آنان را به سفارت روسیه برده و به گرجستان منتقل نماید. اما میرزا مسیح مجتهد از روحانیون برجسته تهران، مردم را به اجتماع، مقاومت و دفاع از نوامیس مسلمانان فرا خواند. مردم مسلمان تهران نیز با تظاهراتی اعتراض‌آمیز به نزدیکی سفارت روسیه رفتند. با تیراندازی مأموران سفارت و کشته شدن سه نفر از مردم بی‌دفاع، خشم و انزجار عمومی برانگیخته شد و مردم به سفارت روسیه حمله کردند. در این حمله، گریبایدوف و شماری از همراهان او به قتل رسیدند. این حادثه، واکنش طبیعی مردم مسلمان ایران، در برابر ستمگری، تجاوزگری و افزون‌خواهی دولت روسیه تزاری و بی‌کفایتی حکومت فتحعلی شاه قاجار بود. اما فتحعلی شاه از این حادثه بسیار ترسید و برای جلوگیری از بروز جنگی دیگر، هیئتی را برای عذرخواهی به روسیه فرستاد. در آن زمان چون روسیه در حال جنگ با عثمانی بود، عذر فتحعلی شاه را پذیرفت و دولت ایران هم میرزا مسیح مجتهد را به عتبات عالیات در عراق تبعید نمود.

اولین سفر "ناصرالدین شاه قاجار" به اروپا (1252 ش)

میرزا حسین‌خان مشیرالدوله، صدراعظم ناصرالدین شاه قاجار، در نخستین سال صدارتش کوشید برای آشنایی شاه با مظاهر تمدن اروپا و ایجاد زمینه‌های مناسب برای اجرای برنامه‌های مورد نظر خود در ایران زمینه‌های سفر شاه قاجار را به اروپا فراهم سازد. پس از انجام مذاکرات با رؤسای کشورهای اروپایی، امپراتور اتریش و دولت‌های آلمان، فرانسه، بلژیک، سوئیس و ایتالیا آمادگی خود را برای پذیرایی از شاه ایران اعلام کردند. تا اینکه در این روز موكب شاهانه از تهران به طرف گیلان حرکت کرد و به سمت مسکو پایتخت روسیه به راه افتاد. این سفر چندین ماهه، گرچه به امید مشاهده ترقیات دولت‌های اروپایی و رغبت یافتن به اجرای اصول تمدن و نظام جدید زندگی در ایران بود، عملاً نتیجه خوبی نداد. زیرا شاه را مأیوس ساخت و فاصله میان تمدن شرق و غرب را آن قدر زیاد یافت که نه تنها امید به رسیدن به پای دولت‌های بزرگ را از او سلب کرد، بلکه او را آماده جلوگیری از تأسی به اروپاییان و حتی مسافرت به اروپا گرداند. در این میان، اصرار و تهدید روس‌ها و نفوذ درباریان بی‌اطلاع، سودجو و تطمیع شده و بی‌حقیقتی انگلیسی‌ها که به لباس دوستی در پی بسط نفوذ خود و تضعیف ایران بودند و سیاست دول بزرگ که فقط نفع خود را می‌خواستند، از عوامل تأیید نظر شاه بود. با این همه، دو سفر دیگر شاه نیز، برای خوشگذرانی بود نه یافتن راه ترقی. همچنین هزینه‌های سرسام‌آور و کمرشکن این مسافرت‌های بی‌هوده، باعث عقب ماندگی هرچه بیشتر مملکت، فقر سراسری و وابستگی بیشتر به اجانب می‌گردید. در این میان، دربار قاجار برای تهیه مخارج این خوشگذرانی‌ها، مجبور بود که به بیگانگان دست نیاز دراز کند و امتیازهای وطن فروشانه‌ای را به آنان واگذار کند که بیش از پیش، اقتصاد ایران را درهم می‌کوبید. امتیازاتی که برخی از آنها، تا بیش از شصت سال نیز ادامه داشت.

تولد "خواجه عبدالله انصاری" عارف والامقام و نویسنده‌ی بزرگ اسلامی (396 ق)

خواجه عبدالله انصاری هروی بن ابی منصور که نسبش با شش واسطه به ابویوب انصاری، صحابی پیامبر(ص) می‌رسد، از عرفا و بزرگان صوفیه می‌باشد. وی که به شیخ الاسلام معروف است در اواخر قرن چهارم در هرات به دنیا آمد. خواجه از نه سالگی شعر می‌گفت و سپس برای خدمت به اسلام، مسافرت نمود. او شعر پارسی و عربی را نیکو می‌سرود و در جوانی در علوم دینی و حفظ اشعار عرب، مشهور بود. همچنین وی در حدیث و فقه مهارت داشت و در تصوف دارای مقامی عالی است. محل اقامتش، بیشتر در هرات بود و در آنجا، تا پایان عمر به تعلیم و ارشاد اشتغال داشت. وی دارای حافظه‌ای قوی و استعدادی بالا بوده است. بیشتر شهرت خواجه عبدالله انصاری به جهت رسالات و کتب مشهوری است که آن‌ها را نگاشته که تفسیر قرآن، کنزالسالکین، رساله‌ی دل و جان، انس‌المربد، انوارالتحقیق، شمس‌المجالس، منازل السائرین و مناجات فارسی از آن جمله‌اند. خواجه عبدالله انصاری در سال 481 ق در 85 سالگی درگذشت. عقب نشینی سربازان متجاوز انگلیسی از بندر اسکندریه مصر (1807م)

دولت انگلیس که برای به دست آوردن منافع بیشتر، در صدد گسترش مستعمرات خود در نقاط مختلف جهان بود، در

اوایل قرن نوزدهم میلادی تصمیم گرفت سرزمین مصر را که جزو امپراتوری عثمانی بود به تصرف خود درآورد. به همین دلیل ناوگان انگلیس به مصر حمله کرد و بندر اسکندریه را اشغال نمود. اما محمدعلی پاشا، والی مصر با کمک مردم و علمای این کشور که فتوای جهاد علیه مهاجمین را داده بودند، به دفاع از مصر پرداخت. در این نبرد، مردم مسلمان مصر با شجاعت و از خودگذشتگی بسیار مبارزه کردند و دشمن را که به پیشرفته‌ترین سلاح‌های آن دوران مجهز بود، شکست دادند. در پی این شکست، نیروهای مهاجم انگلیسی نیز در 19 آوریل 1807م از بندر اسکندریه مصر عقب‌نشینی کردند.